

संस्कृतम्

अभ्यासपुस्तकम्

चतुर्थी कक्षा

സംസ്കൃതം

അഭ്യാസപുസ്തകം

ക്ലാസ് 4

സംസ്കൃതവിഭാഗം

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പ്

കേരള സർക്കാർ

2017

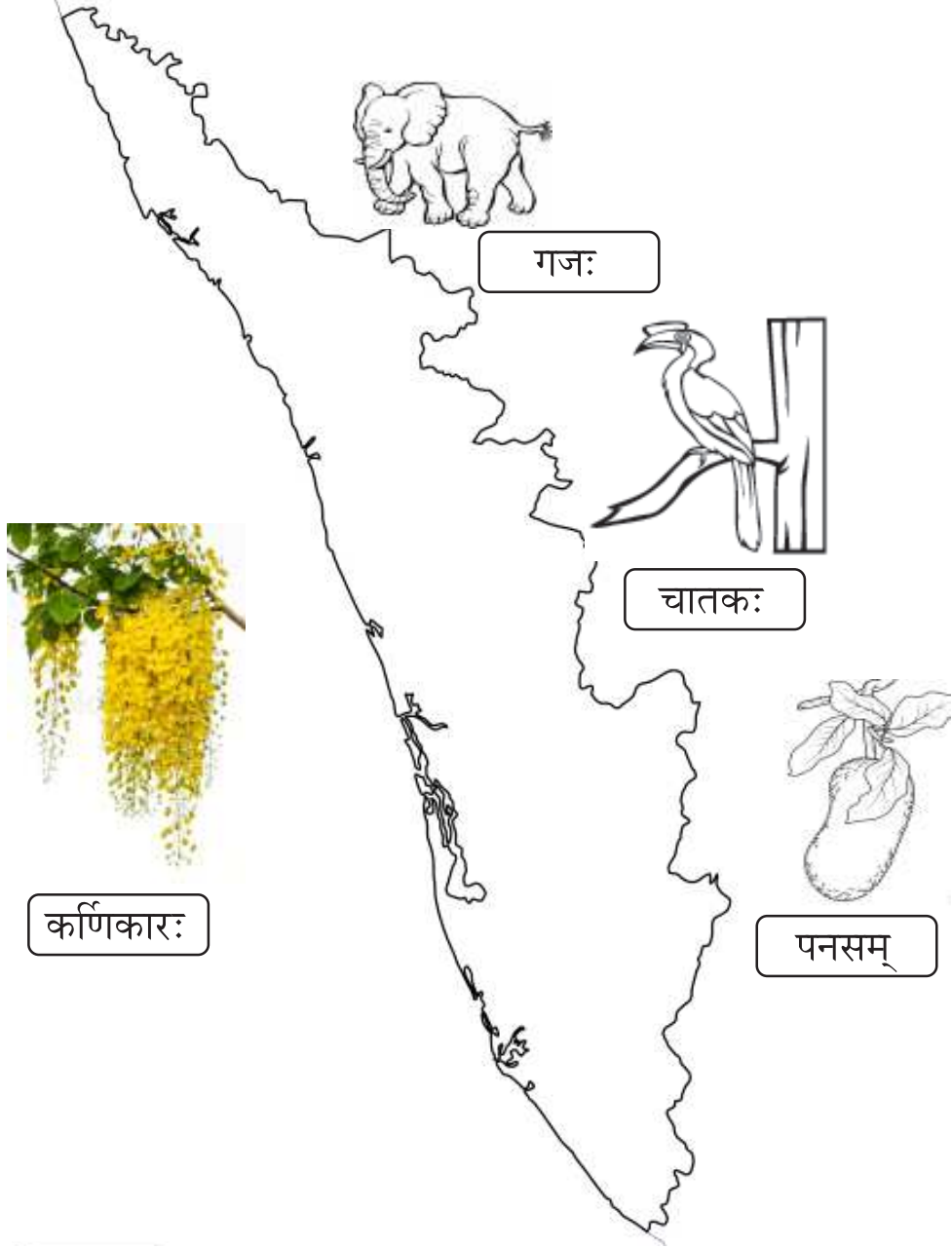
नाम

संस्कृतम्

STD - IV

प्रथमः पाठः - वन्दे केरलजननीम्

२ चित्रं दृष्ट्वा नामानि लिखतु।

केरलराज्यस्य राज्यफलम्

केरलराज्यस्य राज्यपुष्पम्

केरलराज्यस्य राज्यपक्षी

केरलराज्यस्य राज्यपशुः

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

प्रथमः पाठः - वन्दे केरलजननीम्

चित्रसाहाय्येन उचितपदानि लिखतु।

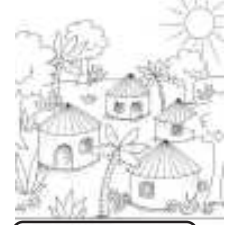
मम नाम

पिता

राज्यम्

ग्रामः

मम

माता

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

प्रथमः पाठः - वन्दे केरलजननीम्

२ पदानि यथोचितं चित्वा पाठपुस्तकानुसारं कवितां लिखतु।

सस्य	पूजित	पूर्णा
बुधजन	श्यामल	धरणी
पावन	केरल	वसनाम्
नमामि	जलतति	जननी

.....

.....

.....

.....

३ कोष्ठात् उचितं पदं स्वीकृत्य पूरयतु।

मम नाम हसीना। मम प्रियभोज्यम्। अहं भोजनात् पूर्वं निश्चयेन
..... करोमि। भोजनं कदापि न खादामि। अमितं न
..... इत्यपि जानामि।

(पलान्नम्, हस्तप्रक्षालनम्, अनावृतम्, भक्षयेत्)

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

द्वितीयः पाठः - अन्नम् अमृतम्

पायसम्

क्षीरम्

लडूकम्

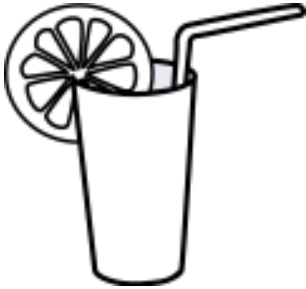
सेवम्

कुण्डलिका

चायम्

फलरसः

दोशा

ओदनम्

२ खाद्यानि पेयानि च वर्गीकरोतु

खाद्यानि	पेयानि

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

तृतीयः पाठः - दीपावलिः

२३ कोष्ठात् उचितं पदं स्वीकृत्य पूरयतु।

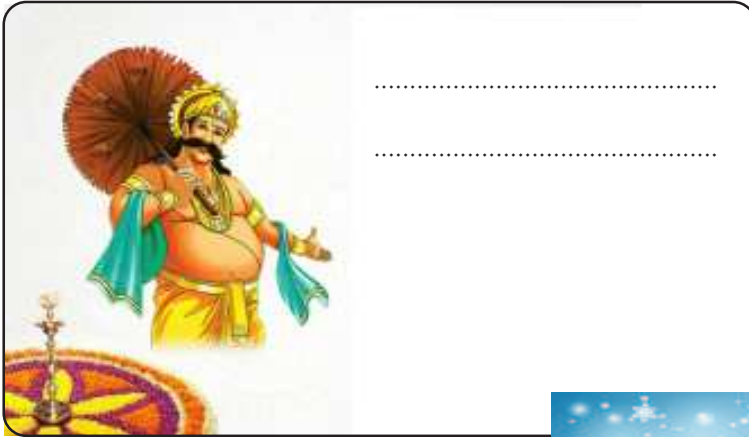
केरलस्य देशीयोत्सवः

केरलस्य देशीयोत्सवः भवति। अयं उत्सवः
भवति। श्रावणोत्सवमधिकृत्य प्रसिद्धम् ऐतिह्यम् अस्ति। महाविष्णुः रूपं धृत्वा
महाबलिम् अनुगृहीत्वा सुतलं प्रैषयत्। प्रजावत्सलः स्वप्रजाः द्रष्टुम् आगच्छति
इति श्रावणोत्सवस्य सुप्रसिद्धम् ऐतिह्यम्।

(श्रावणमासे, महाबलिः, श्रावणोत्सवः, वामन)

२४ उचितम् आशंसावाचकं चित्वा लिखतु।

क्रिस्तुमस् आशंसाः ,
ओणाशंसाः

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

चतुर्थः पाठः - श्रीनारायणगुरुदेवः

शु जीवनचरितं पठित्वा पदसूर्यं पूरयतु।

शङ्कराचार्यः

श्रीशङ्करः केरले कालट्यां जन्म प्राप्तवान्। भारतपर्यटनं कृत्वा पण्डितान् वादे विजित्य सर्वज्ञपीठम् आरुरोह। सौन्दर्यलहरी प्रश्नोत्तररत्नमालादि शताधिकग्रन्थाः रचिताः। त्रयस्त्रिंशो वयसि ब्रह्मभूयं गतः।

कालटि

शङ्कराचार्यः

शु श्रीनारायणगुरुदेवस्य जीवनचरितं लिखतु।

चेम्पषन्ति

समाजाद्धारकः

श्रीनारायणः

शिवगिरिः

एका जातिः
एको धर्म
एको देव मनुष्यस्य

.....

.....

.....

.....

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

चतुर्थः पाठः - श्रीनारायणगुरुदेवः

शु गुरुदेवसन्देशम् अधोदत्तेषु विज्ञप्तिफलकेषु यथोचितं लिखतु।

(मनुष्याणां मनुष्यत्वम् , मद्यं मा पिब , विद्यया प्रबुद्धाः भव)

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

पञ्चमः पाठः - द्विचक्रिकायाः दुःखम्

☞ उचितपदानि चित्वा पूरयतु।

रेयिल्यानम्

लोकयानम्

विमानम्

भारवाहकम्

महानौकाम्

मम नाम त्रिचक्रिका। अहं राज्यमार्गेण गच्छन् आसम्। तदा
आकाशमार्गे, जलमार्गे
..... राज्यमार्गे,
..... रेयिल्मार्गे च
अपश्यम्।

☞ नामानि लिखतु।

.....

.....

.....

.....

.....

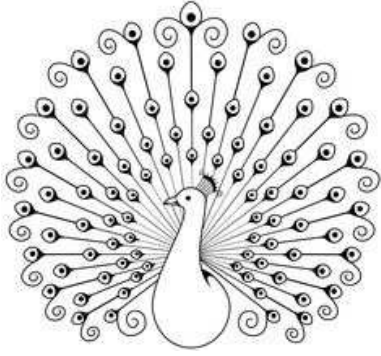
नाम

संस्कृतम्

STD - IV

षष्ठः पाठः - सूर्योदयः

चि० चित्रं दृष्ट्वा वाक्यानि लिखतु।

सूर्यः उदयते, कुक्कुटः कूजति, छात्राः विद्यालयं गच्छन्ति, खगः डयते, माता पचति।

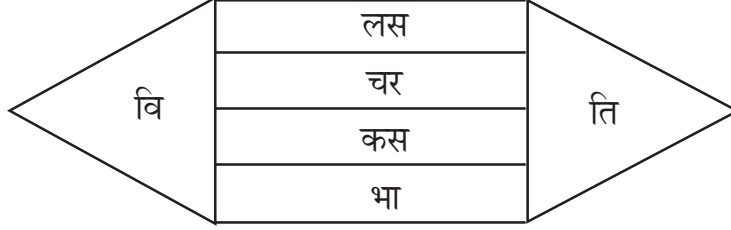
नाम

संस्कृतम्

STD - IV

षष्टः पाठः - सूर्योदयः

२ पदानि योजयित्वा क्रियापदानि निर्मातु।

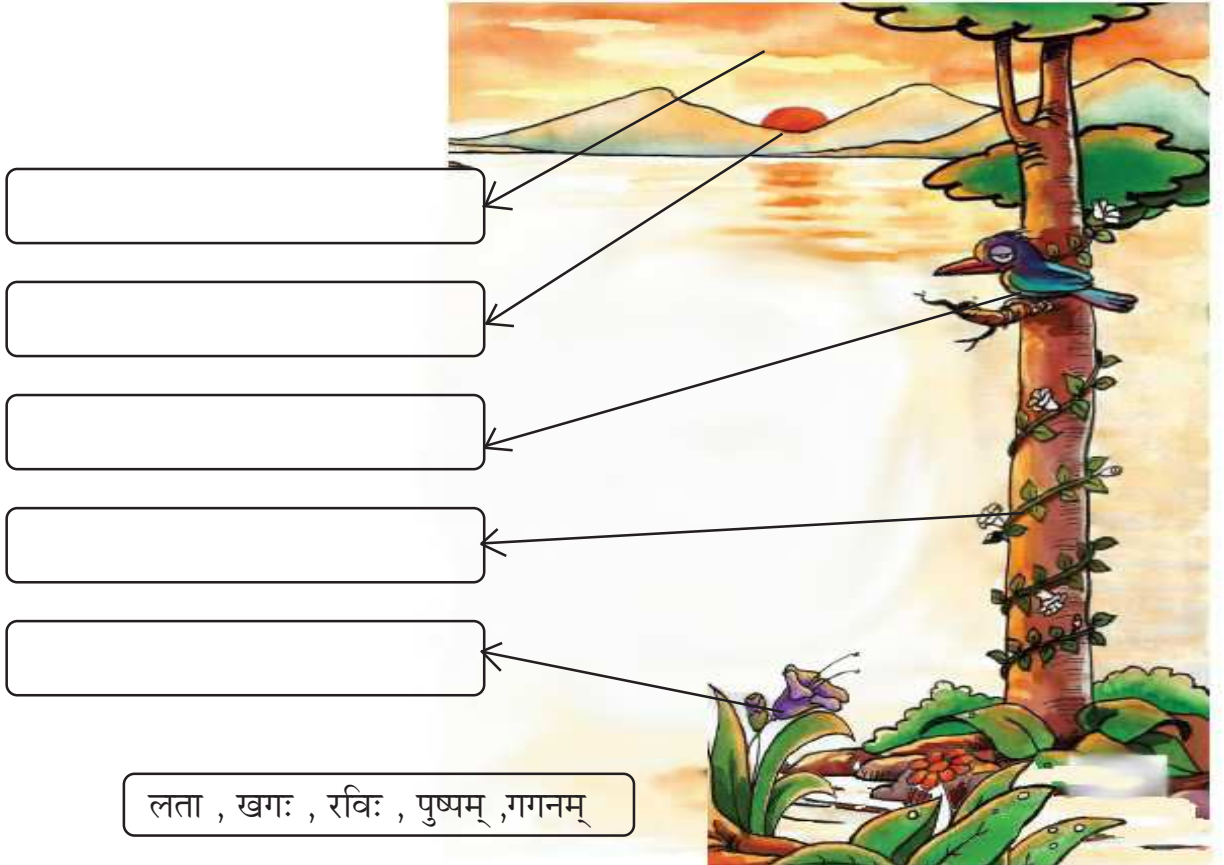
.....

.....

.....

.....

३ चित्रं दृष्ट्वा कोष्ठकात् उचितपदानि लिखतु।

लता , खगः , रविः , पुष्पम् , गगनम्

नाम

संस्कृतम्

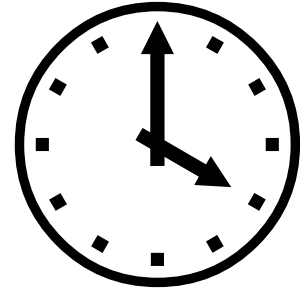
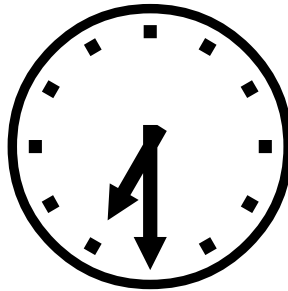
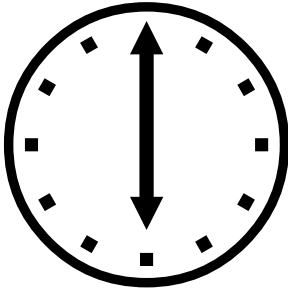
STD - IV

सप्तमः पाठः - राधिकायाः एकं दिनम्

घटीं पश्यतु। समयः कः इति कोष्ठकात् चित्वा लिखतु।

दशवादनम् , सार्धपञ्चवादनम् , सार्धद्वादशवादनम् , त्रिवादनम्

सार्धसप्तवादनम् , चतुर्वादनम् , षट्वादनम्

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

सप्तमः पाठः - राधिकायाः एकं दिनम्

☞ उदाहरणानुसारं यथोचितं योजयित्वा दिनचर्या लिखतु।

अहम्

.....अहं सार्धपञ्चवादने
उत्तिष्ठामि.....

अहम्

अहम्

अहम्

अहम्

अहम्

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

सप्तमः पाठः - राधिकायाः एकं दिनम्

☞ दिनदर्शिकां दृष्ट्वा वासराणां नामानि लिखतु।

- जुलाई २ - रविवारः
जुलाई ८ -
जुलाई १४ -
जुलाई १७ -
जुलाई २५ -
जुलाई १२ -
जुलाई २७ -

- जुलाई ३० शनिवारः आम् / न
जुलाई २५ मङ्गलवारः आम् / न
जुलाई ०५ बूधवारः आम् / न
जुलाई ०१ शनिवारः आम् / न
जुलाई ०३ रविवारः आम् / न
जुलाई २९ गुरुवारः आम् / न
जुलाई १५ शनिवारः आम् / न
जुलाई १७ सोमवारः आम् / न

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

अष्टमः पाठः - सुभाषितानि

२ कोष्ठात् उचितं पदं स्वीकृत्य लिखतु।

काकः, पश्यति, दिवा, वृथा, वृष्टिः

വെറുതെ

കാക്ക

വർഷം

പകൽ

കാണുന്നു

२ रिक्तस्थानं पूरयतु।

वृथा समुद्रेषु वृथा तृप्तेषु

वृथा दानं वृथा दिवापि च॥

(भोजनम्, दीपो, वृष्टिः, धनाढ्येषु)

२ पदानि क्रमीकृत्य वाक्यानि

लिखतु।

दिवा नक्तं पश्यति पश्यति न नोलूक काकः।

मूढः दिवा पश्यति विद्याविहीनः नक्तं न पश्यति

.....

.....

२ पुराणे दानिनः बहवः सन्ति। यथा कर्णः शिबिचक्रवर्ती तथा अधुनिकलोके विद्यमानानां दानिनां नामानि वदतु लिखतु च।

.....

.....

.....

നാമ

സംസ്കൃതം

STD - IV

അഷ്ടമഃ പാഠഃ - സുഭാഷിതാനി

❧ അശയയുക്തം ശ്ലോകം പാഠഭാഗാത് ചിത്വാ ലിഖതു।

സുഖവും ദുഃഖവും നിത്യവും ഉണ്ടാവുകയില്ല.

.....
.....
.....
.....

കാര്യങ്ങൾ ചിന്തിച്ച് തന്നെ ചെയ്യണം.

.....
.....
.....
.....

അറിവില്ലാത്തവൻ രാത്രിയും പകലും കാണുന്നില്ല.

.....
.....
.....
.....

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

नवमः पाठः - कृषकस्य कौशलम्

२ चित्राणि निरीक्ष्य अधोदत्तानि क्रियापदानि उचितस्थाने लिखतु।

(सिञ्चति, चलति, गायति, पठति, क्रीडति, नृत्यति)

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

नवमः पाठः - कृषकस्य कौशलम्

❧ चित्रं दृष्ट्वा उचितपदानि लिखतु।

कृषकः कूपः धनम् पेटिका

❧ सम्भाषणं कैरल्यां परिवर्त्य लिखतु।

- कृषकः - भवती किं सम्भवति
पत्नी - चोराणं भाषणं श्रुणोति।
कृषकः - एकः उपायः अस्ति।
पत्नी - किं तत्?
कृषकः - (उच्चैः) ग्रामे सर्वत्र चोराः। अस्माकं धनं सर्वं पेटिकायां निधाय कूपे निक्षिपावः।
पत्नी - आम्।
चोरः - (तत् श्रुत्वा) कूपात् जलं शोषयामः।
कृषकः - हे पत्नी! जलेन सस्यान् सिञ्चावः।
चोराः - वयं वञ्चिताः।

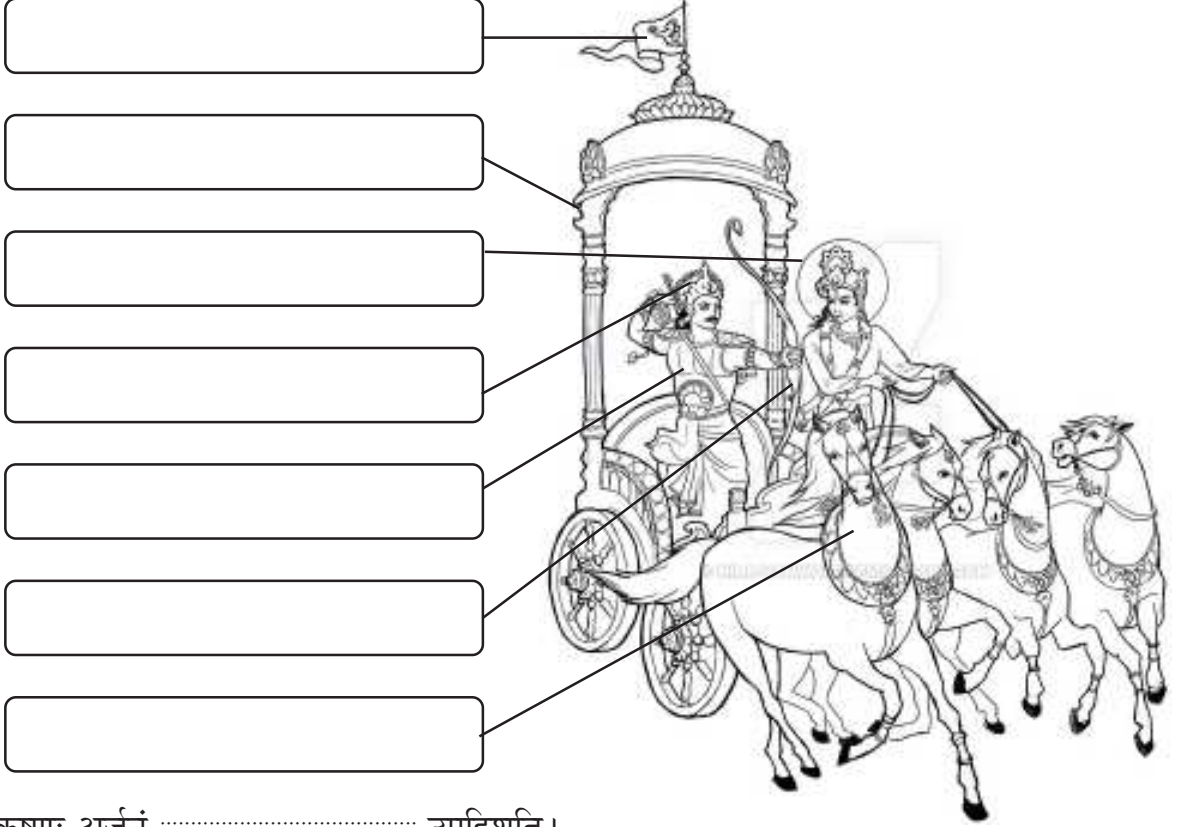
नाम

संस्कृतम्

STD - IV

दशमः पाठः - गीतामृतम्

२ मञ्जूषातः पदानि चित्वा लिखतु।

श्रीकृष्णः अर्जुनं उपदिशति।

(श्रीकृष्णः , अश्वः , अर्जुनः , रथः, धनुः, किरीटम् , गीताम् , ध्वजः)

३ पङ्क्तीनां क्रमशः संख्यां ददातु।

- योगिनः कर्म कुर्वन्ति
- केवलैरिन्द्रियैरपि
- कायेन मनसा बुद्ध्या
- सङ्गं त्यक्त्वात्मशुद्धये

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

एकादशः पाठः - नष्टमनोरथः

चि॒त्रं दृष्ट्वा पाठभागात् संस्कृतशब्दं चित्वा लिखतु।

नाम

संस्कृतम्

STD - IV

एकादशः पाठः - नष्टमनोरथः

चित्राणि विलोक्य उचितानि वाक्यानि चित्वा लिखतु।

कालान्तरे धेनूनां समूहः भवति।

नष्टः मरोरथः।

कालक्रमेण अजसमूहः भवति।

धेनूः विक्रीय अश्वं स्वीकरोमि।